

Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

EGZAMIN MATURALNY 2011

HISTORIA

POZIOM PODSTAWOWY

Kryteria oceniania odpowiedzi

MAJ 2011

Zadanie 1. (0–3)

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji	Rozpoznanie charakterystycznych cech świątyn starożytnych (II 6)

Poprawna odpowiedź

- A. świątynia grecka
B. świątynia rzymska
C. świątynia egipska

3 p. – za rozpoznanie trzech świątyn**1 p.** – za każdą rozpoznaną świątynię**Zadanie 2. (0–6)**

Wiadomości i rozumienie	Znajomość miejscowości w starożytnej Grecji (I)
Korzystanie z informacji	Umieszczenie wydarzeń w przestrzeni (II 1)

Poprawna odpowiedź

1. Olimpia D
2. Sparta E
3. Ateny B

6 p. – za podanie 3 poprawnych nazw miejscowości w starożytnej Grecji oraz umieszczenie ich w przestrzeni**3 p.** – za podanie 3 poprawnych nazw miejscowości w starożytnej Grecji
(1 p. – za jeden element odpowiedzi)**3 p.** – za poprawne umieszczenie miejscowości w przestrzeni
(1 p. – za jeden element odpowiedzi)**Zadanie 3. (0–4)****A. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji – podanie nazwy wojen na podstawie tekstu (II 5)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź
wojny punickie**1p.** – za podanie poprawnej nazwy wojen**B. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Wskazanie skutków II wojny punickiej (II 2)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź
źródło 3**1p.** – za podanie właściwego źródła

C. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wskazanie skutków I wojny punickiej (II 2)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź
źródło 1

1 p. – za podanie właściwego źródła

D. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość ustroju politycznego starożytnego Rzymu (I)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź
republika

1 p. – za podanie poprawnej nazwy ustroju

Zadanie 4. (0–2)

Korzystanie z informacji	Uporządkowanie chronologiczne wydarzeń historycznych (II 1)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź
A. wzniesienie piramidy Cheopsa
B. wzniesienie Koloseum w Rzymie

2 p. – za wskazanie dwóch wydarzeń wg podanego kryterium

1 p. – za każdą poprawną odpowiedź

Zadanie 5. (0–2)

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie postaci na podstawie źródła ikonograficznego (II 7)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź

- źródło 1 – św. Wojciech
- źródło 2 – św. Stanisław, św. Stanisław ze Szczepanowa

2 p. – za rozpoznanie postaci

1 p. – za jedną rozpoznaną postać

Zadanie 6. (0–3)

Korzystanie z informacji	Umieszczenie w czasie wydarzeń przedstawionych na mapach Półwyspu Iberyjskiego (II 1)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź

A. Półwysep Iberyjski w I połowie IX wieku
B. Półwysep Iberyjski w II połowie VII wieku
C. Półwysep Iberyjski w I połowie XV wieku

3 p. – za przyporządkowanie tytułów trzem mapom

1 p. – za jedno poprawne przyporządkowanie

Zadanie 7. (0–5)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość władców Polski i ich dokonań (I)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

1. Władysław (I) Łokietek
2. Kazimierz (III) Wielki
3. Władysław (II) Jagiełło
4. Kazimierz Jagiellończyk
5. Zygmunt (I) Stary

5 p. – za podanie pięciu władców

1 p. – za podanie jednego właściwego władcy

Zadanie 8. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość pojęć z zakresu historii społecznej (I)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź

1. plebs (plebejusze)
2. patrycjat (patrycjusze)
3. pospólstwo

3 p. – za podanie trzech pojęć

1 p. – za podanie jednego pojęcia

Zadanie 9. (0–2)**A. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Określenie zmian demograficznych zachodzących w średniowiecznej Europie (II 4)
--------------------------	--

Przykład poprawnych odpowiedzi

- Tendencja zmian liczby ludności w Europie w I połowie XIII w. była rosnąca, a w I połowie XIV w. – malejąca.
- Tendencje zmian we wskazanych okresach są przeciwne.
- W I połowie XIII w. liczba ludności rosła, a w I połowie XIV w. malała.

1 p. – za podanie tendencji zmian w zaludnieniu Europy

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Podanie najważniejszej przyczyny zmian w zaludnieniu Europy (II 3)
--------------------------	--

Przykład poprawnych odpowiedzi

- Przyczyną zmian zaludnienia Europy była epidemia dżumy (czarnej śmierci).
- Przyczyną zmian zaludnienia Europy była wojna stuletnia.

1 p. – za podanie najważniejszej przyczyny zmian w zaludnieniu Europy

Zadanie 10. (0–5)**A. (0–2)**

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji – rozpoznanie dokumentów na podstawie tekstu (II 5)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź

A. źródło 1. – Krewo

B. źródło 2. – Lublin

2 p. – za podanie poprawnych nazw dwóch miejscowości

1 p. – za podanie poprawnej nazwy jednej miejscowości

B. (0–2)

Korzystanie z informacji	Umieszczenie w czasie cytowanych dokumentów (II 1)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź

A. źródło 1. – XIV w.

B. źródło 2. – XVI w.

2 p. – za podanie czasu powstania dwóch dokumentów

1 p. – za podanie czasu powstania jednego dokumentu

C. (0–1)

Tworzenie informacji	Uzasadnienie sformułowanej oceny (III 2, III 3)
----------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi

Władysław Jagiełło nie odzyskał wszystkich ziem utraconych przez Królestwo Polskie (np. Śląska, Pomorza Gdańskiego).

1 p. – za sformułowanie oceny z uzasadnieniem

Zadanie 11. (0–3)

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie charakterystycznych cech stylów w sztuce na podstawie źródeł ikonograficznych (II 6)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź

A. rzeźba barokowa

B. rzeźba gotycka

C. rzeźba renesansowa

3 p. – za określenie stylu trzech rzeźb

1 p. – za określenie stylu jednej rzeźby

Zadanie 12. (0–4)**A. (0–2)**

Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji z mapy (II 7)
--------------------------	-------------------------------------

Przykład poprawnej odpowiedzi

Państwo Seldżuków, Sułtanat Ikonium, Kalifat Fatymidów

2 p. – za wskazanie dwóch państw muzułmańskich

1 p. – za wskazanie jednego państwa muzułmańskiego

B. (0–2)

Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji z mapy (II 7)
--------------------------	-------------------------------------

Przykład poprawnych odpowiedzi

Królestwo Jerozolimskie, Cesarstwo Bizantyńskie (Bizantyjskie), Hrabstwo Edessy, Hrabstwo Trypolis, Królestwo Armenii, Księstwo Antiochii

2 p. – za wskazanie dwóch państw chrześcijańskich

1 p. – za jedno prawidłowo wskazane państwo

Zadanie 13. (0–2)**A. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji – rozpoznanie postaci na podstawie tekstu (II 5)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź

4. Stanisław Żółkiewski

1 p. – za rozpoznanie postaci

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji – rozpoznanie wydarzenia na podstawie tekstu (II 5)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź

3. Cecora

1 p. – za rozpoznanie wydarzenia

Zadanie 14. (0–3)**A. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Wyszukanie informacji w tekście (II 7)
--------------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi

Posłowie zrywający obrady byli wynagradzani przez obce rządy (państwa) i magnatów.

1 p. – za podanie dwóch poprawnych odpowiedzi

B. (0–1)

Tworzenie informacji	Porównanie różnej interpretacji wydarzeń (III 1)
----------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi

Przedstawione w źródłach oceny sejmu różnią się – starosta jest wyraźnym zwolennikiem utrzymania liberum veto, natomiast historyk negatywnie ocenia zrywanie sejmów.

1 p. – za porównanie ocen sejmu

C. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wyjaśnienie przyczyny zjawiska (II 2)
--------------------------	---------------------------------------

Przykład poprawnych odpowiedzi

- Zrywanie sejmów osłabiało państwo, co ułatwiało ingerencję obcych mocarstw.
- Zrywanie sejmów uniemożliwiało reformowanie państwa, a słabość Polski leżała w interesie innych państw.

1 p. – za wyjaśnienie, dlaczego podtrzymywano praktykę zrywania sejmów

Zadanie 15. (0–3)**A. (0–2)**

Korzystanie z informacji	Wyszukanie informacji w tekście (II 7)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź

- zakon pijarów
- zakon jezuitów

2 p. – za podanie nazw dwóch zakonów

1 p. – za podanie nazwy jednego zakonu

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wyszukanie informacji w tekście (II 7)
--------------------------	--

Przykład poprawnych odpowiedzi

rywalizacja szkół lub zazdrość, lub kłótnie między profesorami

1 p. – za podanie przyczyny nieporozumień między szkołami

Zadanie 16. (0–4)**A. (0–2)**

Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji z tablicy genealogicznej (II 7)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź

- Kazimierz Florian Czartoryski
- Michał Poniatowski

2 p. – za podanie jednego przedstawiciela rodziny Czartoryskich i jednego przedstawiciela rodziny Poniatowskich

1 p. – za podanie jednego przedstawiciela rodziny Czartoryskich lub jednego przedstawiciela rodziny Poniatowskich

B. (0–1)

Tworzenie informacji	Sformułowanie i uzasadnienie wniosku (III 2, III 3)
----------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi

Matka króla nie mogła być świadkiem jego koronacji, ponieważ zmarła w 1759 roku, a koronacja odbyła się w 1764 roku.

1p. – za odpowiedź i uzasadnienie

C. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji z tablicy genealogicznej (II 7)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź

Książę Józef Poniatowski był dla Stanisława Augusta Poniatowskiego bratankiem (synem brata).

1p. – za określenie pokrewieństwa postaci

Zadanie 17. (0–6)**A.(0–1)**

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji – podanie nazwy wydarzenia (II 5)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź

Kongres wiedeński

1 p. – za podanie nazwy wydarzenia

B. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość kongresu wiedeńskiego – uczestników zjazdu (I)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

1. Francja (Królestwo Francji)
2. Austria (cesarstwo austriackie)
3. Anglia (Wielka Brytania)

3 p. – za podanie nazw trzech państw

1 p. – za podanie nazwy jednego państwa

C. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość kongresu wiedeńskiego – zasad polityki europejskiej (I)
-------------------------	---

Przykład poprawnych odpowiedzi

- legitymizm
- równowaga europejska
- restauracja

2 p. – za nazwanie dwóch zasad polityki europejskiej

1 p. – za nazwanie jednej zasady

Zadanie 18. (0–2)

Korzystanie z informacji	Wyszukanie informacji w tekście (II 7)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź
art. 16, art. 87

2 p. – za podanie dwóch artykułów konstytucji Królestwa Polskiego

1 p. – za podanie jednego artykułu

Zadanie 19. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość polskich powstań narodowych w XIX wieku (I)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź
powstanie listopadowe – likwidacja Sejmu Królestwa Polskiego
powstanie krakowskie – włączenie Rzeczypospolitej Krakowskiej do zaboru austriackiego
powstanie styczniowe – zlikwidowanie resztek autonomii Królestwa Polskiego

3 p. – za wskazanie trzech skutków wydarzeń

1 p. – za wskazanie jednego skutku

Zadanie 20. (0–4)**A. (0–2)**

Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji ze źródła statystycznego (II 7) oraz podanie przyczyny zjawiska (II 2)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź

- rok 1860 r.
- zniesienie granicy celnej między Królestwem Polskim a Rosją

2 p. – za podanie roku, w którym nastąpił najbardziej dynamiczny wzrost eksportu, i za podanie decyzji władz rosyjskich

1 p. – za podanie roku, w którym nastąpił najbardziej dynamiczny wzrost eksportu, lub za podanie decyzji władz rosyjskich

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji ze źródła statystycznego (II 7)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź
1890 r.

1 p. – za podanie roku, w którym największa część produkcji przemysłowej Królestwa została wyeksportowana do Rosji

C. (0–1)

Tworzenie informacji	Sformułowanie i uzasadnienie wniosku (III 2, III 3)
----------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi

Tak. Dane świadczą o dokonującej się rewolucji przemysłowej, ponieważ wartość produkcji przemysłowej w podanym okresie wzrosła sześćdziesiąt razy.

1 p. – za sformułowanie i uzasadnienie wniosku

Zadanie 21. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji z tekstu (II 7)
--------------------------	---------------------------------------

Poprawna odpowiedź
tramwaj (konny), (wprowadzenie komunikacji miejskiej) i kanalizacja

1 p. – za podanie dwóch nazw, które świadczą o modernizacji życia mieszkańców Warszawy

Zadanie 22. (0–1)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródła ikonograficznego (II 7) i wyjaśnienie przyczyny zjawiska (II 2)
--------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi
Scena przedstawiona na litografii świadczy o aktywności zawodowej kobiet – wcześniej kobiety nie pracowały zawodowo (poza służbą domową).

1 p. – za poprawne wyjaśnienie

Zadanie 23. (0–2)

Korzystanie z informacji	Uporządkowanie chronologiczne wydarzeń historycznych (II 1)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź
A. rewolucja lipcowa we Francji
B. powstanie Trójprzymierza

2 p. – za poprawne umiejscowienie w czasie dwóch wydarzeń
1 p. – za poprawne umiejscowienie w czasie jednego wydarzenia

Zadanie 24. (0–2)**A. (0–1)**

Tworzenie informacji	Sformułowanie i uzasadnienie wniosku na podstawie analizy danych statystycznych (III 2, III 3)
----------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi
Modernizacja dokonująca się w II połowie XIX i na początku XX w. mogła mieć duży wpływ na wybór uczelni. Świadczy o tym dynamiczny wzrost liczby studentów Politechniki Lwowskiej.

1 p. – za sformułowanie i uzasadnienie wniosku

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Podanie przyczyny zjawiska (II 2)
--------------------------	-----------------------------------

Poprawna odpowiedź
wybuch I wojny światowej

1 p. – za podanie przyczyny zjawiska

Zadanie 25. (0–3)

Tworzenie informacji	Interpretacja źródła ikonograficznego (III 2, III 3)
----------------------	--

Przykładowe sformułowania wyjaśnienia wymowy propagandowej

- Ukazanie poparcia prezydenta USA dla odrodzenia niepodległego państwa polskiego.
- Propagowanie solidarności Polaków i Amerykanów w walce o niepodległość.

Przykład poprawnej odpowiedzi

Ilustracja pokazuje Ignacego Paderewskiego i prezydenta USA. Woodrow Wilson pochyla się nad tekstem orędzia z 1918 roku (widoczny 13. punkt dotyczący odrodzenia niepodległego państwa polskiego po I wojnie światowej) i mapą Polski (widoczny dostęp do Morza Bałtyckiego). Na drugim planie przedstawiono statuetkę ukazującą postaci Polaków walczących o niepodległość USA – Tadeusza Kościuszkę i Kazimierza Pułaskiego.

W wyjaśnieniu należało zwrócić uwagę na następujące elementy:

- mapę przedstawiającą kształt terytorialny Polski,
- tekst orędzia prezydenta Wilsona,
- godło Polski,
- godło USA,
- postaci Polaków walczących o niepodległość USA (Tadeusza Kościuszki i Kazimierza Pułaskiego).

3 p. – za poprawne wyjaśnienie wymowy propagandowej ilustracji (1 p.) i za poprawną interpretację dwóch elementów graficznych (2 p.)

Zadanie 26. (0–3)**A. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Umieszczenie wydarzenia w czasie (II 1)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź

1920 r.

1p. – za podanie roku wydarzenia

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji z tekstu (II 7)
--------------------------	---------------------------------------

Przykład poprawnej odpowiedzi

Walka po pokonaniu Polski miała być kontynuowana, aż do zwycięstwa rewolucji w całej Europie (na świecie).

Cytat:

„Na bagnietach zaniesiemy szczęście i pokój pracującej ludzkości! Na Zachód!”

„Na Wilno, Mińsk, Warszawę – marsz!”

1p. – za podanie celów ofensywy Armii Czerwonej i przytoczenie właściwego cytatu

C. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość wojny polsko-bolszewickiej (I)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

Ofensywa Armii Czerwonej zakończyła się klęską.

1p. – za podanie wyniku ofensywy

Zadanie 27. (0–2)**A. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Wskazanie przyczyny naruszenia równowagi politycznej (II 2)
--------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi

Józef Piłsudski uznał postanowienia tego układu za niekorzystne dla Polski, gdyż gwarantowały one jedynie nienaruszalność granic Niemiec z Francją i Belgią, a otwierały drogę do rewizji granic Niemiec z Polską i Czechosłowacją.

1 p. – za poprawne wyjaśnienie

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Umieszczenie wydarzenia w czasie (II 1)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź

1. w roku poprzedzającym przewrót majowy w Polsce.

1 p. – za umieszczenie wydarzenia w czasie

Zadanie 28. (0–4)**A. (0–3)**

Wiadomości i rozumienie	Znajomość walk żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej (I)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

Narwik – Samodzielna Brygada Strzelców Podhalańskich

Monte Cassino – II Korpus Polski

Falaise – I Dywizja Pancerna

3 p. – za podanie poprawnych nazw trzech polskich jednostek wojskowych

1 p. – za podanie poprawnej nazwy jednostki wojskowej

B. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość dowódców polskich jednostek wojskowych z okresu II wojny światowej (I)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

II Korpus Polski

1 p. – za podanie nazwy jednostki wojskowej

Zadanie 29. (0–3)**A. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji z tekstu – rozpoznanie konferencji (II 5)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź

2. Jałta

1 p. – za rozpoznanie konferencji**B. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji z tekstu – rozpoznanie postaci (II 5)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź

Józef Stalin

1 p. – za rozpoznanie postaci**C. (0–1)**

Wiadomości i rozumienie	Znajomość postanowień konferencji jałtańskiej (I)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź

Wschodnia granica Polski powinna być oparta na linii Curzona (utrata Kresów Wschodnich).

1 p. – za poprawną odpowiedź**Zadanie 30. (0–3)****A. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji – podanie nazwy wydarzenia (II 5)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź

referendum (ludowe), referendum 3 x tak

1 p. – za podanie nazwy wydarzenia**B. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji – wskazanie nazwy partii politycznej (II 5)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź

2. Polskiej Partii Robotniczej

1 p. – za wskazanie nazwy partii politycznej**C. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji – podanie nazwy partii politycznej (II 5)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź

Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)

1 p. – za podanie nazwy partii politycznej

Zadanie 31. (0–2)**A. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Umieszczenie wydarzenia w czasie (II 1)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź

1976 r.

1 p. – za poprawne podanie roku komentowanych wydarzeń**B. (0–1)**

Wiadomości i rozumienie	Znajomość ugrupowań opozycyjnych w PRL (I)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

Komitet Obrony Robotników (KOR)

1 p. – za podanie nazwy organizacji opozycyjnej**Zadanie 32. (0–2)**

Korzystanie z informacji	Uporządkowanie chronologiczne wydarzeń historycznych (II 1)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź

A. powstanie państwa Izrael

B. masakra studentów na placu Tiananmen w Pekinie

2 p. – za umiejscowienie w czasie dwóch wydarzeń historycznych**1 p.** – za umiejscowienie w czasie jednego wydarzenia historycznego**Zadanie 33. (0–3)**

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie kierunków w malarstwie XX w. (II 6)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź

A. surrealizm

B. kubizm

C. secesja

3 p. – za rozpoznanie trzech kierunków w malarstwie XX w.**1 p.** – za rozpoznanie jednego kierunku w malarstwie XX w.